

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **APVV-17-0529**
Postmetafyzické myslenie v kontexte súčasných sociálno-politických problémov

Zodpovedný riešiteľ **PhDr. Katarína Mayerová, PhD.**
Príjemca **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach - Filozofická fakulta**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Filozofická fakulta
Moyzesova 9
040 01 Košice

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

0

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

0

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

ŠKÁRA, M.: Possibilité logique et substance individuelle chez Leibniz: métaphysique de la non-contradiction? In: Filosofický časopis, 2019, s. 23-35. (štúdiá v zahraničnom karentovanom časopise) (AJ: Logical possibility and individual substance by Leibniz: metaphysics of non-contradiction?)
LEŠKO, V.: Otázka bytia - Heidegger verzus Hegel. In: Filozofia, roč. 74, 6/2019, s. 440-445. (štúdiá v domácom karentovanom časopise)
LEPIS, B. S.: Heidegger, zlo a zodpovednosť človeka. In: Filosofický časopis - ISSN 0015-1831. - roč. 70, č. 2 (2022), s. 267-283. DOI: 10.46854/fc.2022.2r.267 (štúdiá v zahraničnom karente)
LEŠKO, V.: Heidegger, Habermas a postmetafyzické myslenie. Košice: UPJŠ, 2019, ISBN: 978-80-8152-828-6. (monografia)
MAYEROVÁ, K. – STOJKA, R. – HRUŠKA, D.: Idea vzdelanosti a postmetafyzické myslenie I. Košice: UPJŠ, 2019, ISBN: 978-80-8152-837-8. (monografia)
BOSÁKOVÁ, K.: Gadamer a nemecká filozofia. Košice: Vydavateľstvo Šafárik Press UPJŠ, 2020. 124 s. ISBN 978-80-8152-933-7. (monografia)
HRUŠKA, D.: Nietzscheho príspevok k deštrukcii metafyziky. Košice: Vydavateľstvo Šafárik Press UPJŠ, 2020. 160 s. ISBN 978-80-8152-933-7. (monografia)
BAŠISTOVÁ, S.: Patočka a novoveká prírodoveda. Košice: UPJŠ v Košiciach, Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-8152-999-3. (monografia)
HRUŠKA, D.: Nietzscheho príspevok k dekonštrukcii metafyziky. Košice: UPJŠ v Košiciach,

Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-8152-963-4. (monografia)
JUSKO, Š.: Nietzscheho circulus vitiosus. Košice: UPJŠ v Košiciach, Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-574-0073-8. (monografia)
LEPIS, B.-S.: Nálada a svetónázor: Heidegger v kontexte súčasnosti. Košice: UPJŠ v Košiciach, Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-5740-005-9. (monografia)
MAYEROVÁ, K.: Rorty – dejiny filozofie a postmetafyzická doba. Košice: UPJŠ v Košiciach, Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-574-0075-2. (monografia)
STOJKA, R.: Heideggerov Herakleitos a kríza tradičnej metafyziky. Košice: UPJŠ v Košiciach, Filozofická fakulta, 2021. ISBN 978-80-574-0064-6. (monografia)
MAYEROVÁ, K. – HRUŠKA, D.: Postmetafyzická filozofia v siločiaračoch Heideggerovho myslenia. SFZ pri SAV v Bratislave 2022. ISBN 978-80-974367-1-1. (monografia)

Uplatnenie výsledkov projektu

Primárny význam výsledkov nášho projektu, ktoré spočívajú predovšetkým vo výstupoch, ktoré sme v rámci neho publikovali, vidíme predovšetkým v rámci odborných diskusií v rámci akademickej obce nielen na Slovensku, ale aj s presahom k našim zahraničným kolegom. Zároveň, v rámci stanovených cieľov projektu sme počas celej doby riešenia projektu vytvárali priestor pre témy, ktoré z nášho uhla pohľadu vnímame ako aktuálne a akútne a apelovali sme na význam humanitných vied v širšom odbornom diskurze. K tomu slúžila aj popularizácia tém, ktoré sme v rámci projektu riešili - naše fakultné podujatie (Košické filozofické dni - r. 2022), rozhlasové relácie, kolokviá a diskusie medzi kolegami a študentmi, či laickou verejnosťou.

Nakoľko koncept nášho projektu predstavuje veľmi obsiahly problém a vnímame ho ako stále otvorený a aktuálny, naďalej sa budeme rozvíjať týchto problémov a venovať v našom filozofickom premýšľaní. Súvisí s tým aj opakované vypisovanie tém záverečných prác, ktoré korešpondujú s témami projektu (diplomové práce, dizertačné práce). Do budúcnosti nevyklúčujeme aj premyslenie ďalšieho pokračovania projektu, ktorého štruktúra a riešenie problému by boli posunuté prevažne k súčasnej filozofii a riešeniu problémov, ktoré z cieľov aktuálneho projektu vyplývajú.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Cieľom projektu bolo primárne poukázať na nezastupiteľné miesto filozofickej reflexie v prístupe k narastajúcim spoločenským problémom, ktoré, podľa nás, vyplývajú z tradičných konceptov založených na metafyzickom spôsobe uvažovania. Pre naplnenie stanoveného cieľa bolo nevyhnutné poukázať na preskúmanie situácie konca metafyziky. Primárne idey výstupov projektu sú v súlade s tézou o konci veľkých metafyzických narácií, v dejinno-filozofickom kontexte. Tému vnímame aj na konci riešenia projektu ako stále vysoko aktuálnu a otvorenú pre ďalšie reflexie prepojenia modernej európskej spoločnosti s jej metafyzickou minulosťou prostredníctvom sekularizácie, avšak nie na spôsob odmietania, či dokonca sporu, ktoré boli charakteristické pre predchádzajúcu metafyzickú epochu (dualizmov), ale na spôsob starostlivosti o svoju dejinno-filozofickú minulosť a kontextualizácie súčasných sociálno-politicko-filozofických problémov so snahou prihliadať aj na tradíciu. Prvotne stanovené ciele projektu boli zamerané na hlbšie skúmanie a interpretáciu kľúčových diel J. Derridu, J. Habermasa, R. Rortyho a G. Vattima, čo sa nám podarilo naplniť. Ako sme si stanovili, základnou otázkou, na ktorú sa predkladaný projekt zamerá je čo najvýstižnejšia charakteristika dnešnej spoločensko-politickej situácie a miesto filozofie v nej, resp. čo v tomto priestore môže filozofia ponúknuť – to sa nám podarilo v čiastkových výstupoch projektu (štúdie, prednášky, monografie). Rámcová štruktúra a schéma projektu spočívala prvom rade v čo najpresnejšom definovaní postmetafyziky, zároveň dekonštrukcie metafyziky ako priamej cesty k postmetafyzickej kultúre. V rámci nášho skúmania sme sa sústredili predovšetkým na to, aké historické udalosti prispeli k dekonštrukcii metafyziky, a to sa nám podarilo všetko naplniť. Nakoľko téma riešeného projektu predstavuje stále otvorený a široký priestor pre ďalšie premýšľanie, riešiteľský kolektív bude v tejto štruktúre uvažovania pokračovať aj naďalej. Je to téma, ktorá sa ukazuje aj z dnešného hľadiska ako kľúčová pre lepšie pochopenie súčasnej spoločensko-politickej situácie a filozofia má v nemalej miere k tomu čo povedať.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku

(max. 20 riadkov)

The aim of the project was primarily pointing out the indispensable place of philosophical reflexion in the approach to increasing number of social issues, which, in our opinion, result from the traditional concepts based on metaphysical method of thinking. In order to reach the defined target, it was necessary to point out the research of the situation of the end of metaphysics. Primary ideas of the project outputs were in line with the thesis on the end of big metaphysical narrations. Even at the end of the project, we perceive the problem as still highly topical and open for further reflections on the connection of modern European society with its metaphysical history through secularisation, however, not by refusal or even dispute, which was characteristic for the previous metaphysical époque (of dualisms), but by caring about our historic-philosophical history and contextualisation of current social-political-philosophical issues with an effort to look at the tradition as well. The initially set goals of the project were aimed at a deeper investigation and interpretation of the key works of J. Derrida, J. Habermas, R. Rorty and G. Vattimo, which we managed to fulfill. As we have resolved, the basic question that the presented project focused on is the most concise characterization of today's socio-political situation and the place of philosophy in it, or what philosophy can offer in this space - we managed to do that in the partial outputs of the project (studies, lectures, monographs). The framework structure and scheme of the project lie primarily in the most concise definition of post-metaphysics as well as deconstruction of metaphysics as a direct way to postmetaphysical culture. As part of our research, we focused primarily on what historical events contributed to the deconstruction of metaphysics, and we managed to fulfill everything. Since the topic of the solved project represents a still open and wide space for further thinking, the solving team will continue in this structure of thinking. It is a topic that, even from today's point of view, is crucial for a better understanding of the current socio-political situation, and philosophy has a lot to say about it.